

Ljudsko radno pamćenje

Ljudsko radno pamćenje

Postoje razne, više-manje slične definicije radnog pamćenja, poput:

- "kratkoročno pamćenje primijenjeno u kognitivnim zadacima",
- "višekomponentni sustav koji drži i upravlja informacijama i kratkoročnom pamćenju, ili
- "uporaba pažnje zaupravljanje kratkoročnim pamćenjem".

Ono što je zajedničko ovim definicijama jest da tretiraju radno pamćenje kao sustav koji upravlja informacijama iz STM-a (ali ponekad iz LTM-a). Kako je ovaj sustav jedan od ključnih komponenti u procesu usvajanja znanja, najčešće spominjan model radnog pamćenja, onaj Baddeleyja i Cowana, će biti kratko prikazan.

Baddeley-ev model radnog pamćenja

Temeljem eksperimenata koji pokazuju povezanost kratkoročnog (STM) i dugoročnog (LTM) pamćenja, kao i eksperimenata koji ukazuju da se STM sastoji od više komponenti, Alan Baddeley i Graham Hitch su **1974** predložili multikomponentan model radnog pamćenja. Novi pojam *radno pamćenje* je trebao naglasiti važnost ovog sustava u kognitivnom precesiranju. Baddeley i Hitch su tvrdili da se radno pamćenje sastoji od tri dijela: **središnji izvršitelj**, sustav koji kontrolira **fonološku petlju** (podsustav za pamćenje fonoloških informacija poput jezika neprestano ga obnavljajući kroz ponavljanje u petlji) i **vidno-prostorni blok za skiciranje** (podsustav za spremanje vizualnih informacija).

Ovaj model je kasnije Baddeley preradio i unaprijedio, ali su tome pridonijeli i drugi autori, što je rezultiralo dodatnom komponentom **epizodičkog buffera 2000.** godine i razrađenijim funkcijama i analizama drugih komponenti, kao što je opisano u tablici ispod.

Središnji izvršitelj	Još je nejasno da li je to jedan sustav ili nekoliko sustava koji surađuju. Funkcije središnjeg izvršitelja uključuju pažnju i pozornost, aktivnu inhibiciju podražaja, planiranje i donošenje odluka, sekvencioniranje, ažuriranje , održavanje i integriranje informacija iz fonološke petlje i vidno-prostornog bloka za skiciranje. Ove funkcije također uključuju komunikaciju s dugoročnim pamćenjem i povezanost s razumijevanjem jezika i proizvodnih centara.
Epizodički buffer	Epizodički buffer ima ulogu integracije informacija iz fonološke petlje i vidno-prostornog bloka za skiciranje, ali i iz dugoročnom pamćenja. Služi kao skladišna komponenta središnjeg izvršitelja , a u suprotnom integracija informacija ne bi bila moguća.
Fonološka petlja	Prema Baddeleyju, fonološka petlja se sastoji od dvije komponente : zvučno spremište koje traje samo nekoliko sekundi i sustav artikulacijskog ponavljanja koji održava zvučne informacije u spremištu pomoću vokalne ili subvokalne repeticije . Čini se kako su verbalne informacije automatski procesirane u fonološkoj petlji i to također igra važnu, ako ne i ključnu ulogu u učenju jezika i stvaranju govora. Također može pomoći u pamćenju informacija iz vidno-prostornog bloka za skiciranje (primjerice, ponavljanje crveni auto je na travnjaku).

Vidno-prostorni blok za skiciranje	Prema Baddeleyju, ovaj konstrukt omogućuje privremeno pohranjivanje, održavanje i upravljanje vidno-prostornim informacijama. Važan je u prostornoj orijentaciji i u rješavanju vidno-prostornih problema . Istraživanja su pokazala da vidno-prostorni blok za skiciranje zapravo može u sebi sadržavati dva različita sustava: jedan za prostorne informacije i drugi za vidne informacije i procese.
---	---

From:
<https://www.learning-theories.org/> - **Learning Theories**

Permanent link:
https://www.learning-theories.org/doku.php?id=hr:memory_models:human_working_memory&rev=1431197689

Last update: **2023/06/19 17:49**